

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2018-10-22

Nr. (14-0)-D8-5045

Į 2018-10-03

Nr. (23.3-71)-3-4004

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Susipažinę su Ūkio ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektu (toliau – IĮ projektas) ir su juo susijusiais kitų įstatymų projektais: Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu; Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (toliau – MĮ projektas); Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – TPĮ projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu; Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 1 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu; Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-495 2, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektu (toliau – PAVĮ projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai), pagal kompetenciją teikiame pastabas ir pasiūlymus.

Dėl IĮ projekto.

1. IĮ projektu siūloma atsisakyti pramonės parko steigimo eiliškume nustatyto perteklinio reikalavimo – „1) teritorija turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose“ (IĮ projekto 3 str. keičiama 9¹ str. 3 d.). Galbūt šis reikalavimas neturėtų būti nurodytas pirmuoju, tačiau abejotina, ar reikia jo atsisakyti, nes pramonės parko teritorijoje planuojama ūkinė veikla ir su ja susijusi statyba galės būti vystoma ir vykdoma, jeigu atitiks teritorijų planavimo dokumentus, t. y. pramonės parke veiklos plėtra turi būti numatyta savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba suplanuota valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentu.

2. Teritorijų planavimo įstatymo 10 str. įtvirtinta, kad „kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai rengiami vadovaujantis tik Teritorijų planavimo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais. Kiti teisės aktai kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo proceso reikalavimų nenustato.“ Atsižvelgiant į šią įstatyminę nuostatą, manytina, kad IĮ projektu nustatomas reglamentavimas, susijęs su kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, koregavimo ir inicijavimo procedūromis, turėtų būti įtvirtintas TPĮ projekte.

3. Siūlytina IĮ projektu nustatomame 15⁵ str. 3 d. 3 p. palikti tik pirmąjį sakinį, t. y. įtvirtinant išimtį, pagal kurią šioje dalyje numatomas sutrumpintas administracinių paslaugų suteikimo ir individualių administracinių aktų priėmimo terminas (3 darbo dienos) nebūtų taikomas kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo procedūroms.

4. IĮ projektu siūlomas 15⁵ str. 4 d. 2 p. reglamentavimas, mūsų nuomone, turėtų būti nustatytas Teritorijų planavimo, o ne Investicijų įstatyme.

5. IĮ projekto 6 straipsniu Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas papildomas ketvirtuoju skirsniu, kurio 15⁵ str. 5 d. 1 p. numatoma, kad „stambaus projekto investicijų sutartis laikoma statybą leidžiančiu dokumentu. <...>“ Atsižvelgiant į tai, kad pagal Projekto nuostatas sutartis

pasirašoma iki poveikio aplinkai vertinimo procedūrų ir nepatikrinus statybos ar rekonstravimo projektų atitikties aplinkos apsaugos reikalavimams, o statybą leidžiantis dokumentas statybų atveju yra sutikimas planuojamai veiklai, 15⁵ str. 5 d. 1 p. nuostata prieštarauja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama direktyvos 2011/92/ES, dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo preambulės 7 daliai ir 35 daliai, 2 straipsnio 1 daliai ir 8a straipsnio 4 daliai, Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espo, 1991) 2 straipsnio 3 daliai, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, kuriuo į nacionalinę teisę perkeltos PAV direktyvos ir Espo konvencijos nuostatos, 3 straipsnio 3 daliai, Aplinkos apsaugos įstatymo 15 straipsnio 2, 4 ir 7 dalimis. Vadovaujantis tarptautiniais ir nacionaliniais teisės aktais, prieš išduodant veiklą leidžiantį dokumentą, šiuo atveju – statybą leidžiantį dokumentą, turi būti gautas atsakingosios institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, pagal kurį planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas; už aplinkos apsaugą atsakinga institucija turi patikrinti statybos ar rekonstravimo projektų atitiktį aplinkos apsaugos reikalavimams.

Manome, kad 15⁵ str. 5 d. 1 p. siūlomas reguliavimas nesudarys galimybės institucijoms tinkamai įvertinti statinio projekto. Atkreipiamo dėmesį, kad Aplinkos ministerija parengė Statybos įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūloma keisti visuomenės informavimo apie numatomą statinių statybą ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarką, supaprastinti statybą leidžiančio dokumento išdavimą.

6. Nepritariame II projekto 15⁵ str. 5 d. 2 p. siūlomam reglamentavimui. Statybos įstatyme statinių statybos užbaigimas reglamentuojamas atsižvelgiant į statinių rizikos grupes ir skirtas aplinkos ir žmonių saugai užtikrinti. Todėl manome, kad II projekte nustačius siūlomas išimtis būtų nepagrįstai atsisakyta valstybės dalyvavimo užtikrinant aplinkos ir žmonių saugą. Atkreipiamo dėmesį, kad Aplinkos ministerija parengė Statybos įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūloma keisti statinių statybos užbaigimo procedūras.

7. II projektu siūlomas 15⁵ str. 5 d. reglamentavimas, mūsų nuomone, turėtų būti nustatytas Statybos, o ne Investicijų įstatyme. Siūlome kartu su II projektu teikti Statybos įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimo projektus. Taip pat siūlome atsisakyti II projekto 15⁵ str. 5 d.

8. Miškų įstatyme nustatyti išimtiniai miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejai apima tik visuomeninių ar valstybės svarbių projektų įgyvendinimą, kai negalima jų įgyvendinti ne miško žemėje. Visi miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis planai įgyvendinami atliekant teritorijų planavimo procedūras. Vienas iš pagrindinių teritorijų planavimo procedūrų tikslų – informuoti ir suderinti su visuomene ir suinteresuotomis institucijomis intervenciją į miškų ekosistemą. Visos miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procedūros, įskaitant ir valstybei svarbių projektų (elektros linijų, dujotiekių, suskystintų gamtinių dujų terminalo) buvo vykdomos atliekant nustatytas teritorijų planavimo procedūras. Todėl kategoriškai nepritariame II projekto 15⁵ str. 10 d. 5 p. nuostatai, kad miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose būtų atliekamas nenumatytose bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose.

Dėl TPI projekto.

Nepritariame TPI projekto 1 str. siūlomiems pakeitimams, pagal kuriuos Teritorijų planavimo įstatymo 1 str. „Įstatymo paskirtis ir tikslas“ nuostatos papildomos išimtimi, kad Teritorijų planavimo „įstatymo nuostatos teisiniais santykiams, susijusiems su stambaus projekto įgyvendinimu, taikomos tiek, kiek jų nereguliuoja Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas.“

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad TPI projektu „siūloma nustatyti, kad Stambiems projektams skirtos teritorijos vystomos ir statyba jose vykdoma vadovaujantis vietovės lygmens bendrojo plano sprendiniais, jeigu jis neparengtas – savivaldybės lygmens bendrojo plano sprendiniais. Ūkio ministerijai suteikiama teisė inicijuoti savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrųjų planų koregavimą, kai to reikia Stambiems projektams pritraukti ar vystyti. Ūkio ministerijai suteikiama teisė pasirinkti, kokia tvarka keisti ar rengti teritorijų planavimo dokumentus – bendra ar Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 23 straipsnyje nustatyta ir valstybei

svarbiems projektams taikoma tvarka <...> “. Šie pakeitimai sietini su kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir taikymo reglamentavimo keitimu. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teritorijų planavimo įstatymo 10 str. nuostatas kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai rengiami vadovaujantis tik Teritorijų planavimo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais. Kiti teisės aktai kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo proceso reikalavimų nenustato.“ Atsižvelgiant į tai, norint įgyvendinti minėtus aiškinamajame rašte nurodytus siūlymus, mūsų nuomone, turėtų būti atitinkamai keičiamos Teritorijų planavimo įstatymo (nuo 2018-11-01 įsigaliosiančios redakcijos) 4 str. 6 d., 6 str. 3 d., 17 str. 3 d., 20 str. 2¹ d., 23, 28 ir 40 str. nuostatos, o ne šio įstatymo paskirtį ir tikslus reglamentuojančios nuostatos, papildant jas išimtimi.

Dėl PAVĮ projekto.

1. Siūloma keisti PAVĮ projekto 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą įstatymo įsigaliojimo terminą į 2019 m. liepos 1 d., kadangi Lietuvos Respublikos Investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad 6 straipsnis įsigalioja nuo 2019 m. liepos 1 d.

2. Siūloma keisti PAVĮ projekto 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo terminą į 2019 m. balandžio 1 d., kadangi Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad „Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos aplinkos ministras, Lietuvos Respublikos ūkio ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras iki 2019 m. balandžio 1 d. priima įgyvendinamuosius teisės aktus dėl šio įstatymo, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies, 3 straipsnio ir 5 straipsnio 1 dalies, nuostatų.“

Dėl MĮ projekto.

Nepritariame MĮ projektui, nes būtų formuojama ydinga praktika ir išbalansuojama nusistovėjusi tvarka, kai į skirtingus įstatymus išskaidoma specialus įstatymo naudojimo ir taikymo tvarka.

Aplinkos viceministrė

Rėda Brandišauskienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2018 -10- 12

Nr. (13.2-51) SD - 5383

Į 2018-10-03

Nr. (23.3-71)-3-4004

DĖL INVESTICIJŲ ĮSTATYMO PROJEKTO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje išnagrinėjome pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektą (toliau – Investicijų įstatymo projektas) ir jį lydinčių įstatymų pakeitimo projektų paketą. Pagal kompetenciją teikiame šias pastabas:

1. Dėl Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio (toliau – Straipsnis):

Siūlome tikslinti šio Straipsnio 9 dalies 2) punktą, išbraukiant dalį: „...išskyrus atvejus, kai darbuotojas turi teisę dirbti pas investuotoją kitu teisiniu pagrindu;“. Pažymėtina, kad užsienietis, negavęs leidimo laikinai gyventi, kito teisinio pagrindo dirbti neturės.

Šio Straipsnio 11 dalies 3 punkte nustatoma, kad bedarbiams ar užimtiems asmenims kvalifikacijai arba kompetencijai įgyti ar tobulinti, jeigu jos reikalingos stambaus projekto investicijų sutartims įgyvendinti, skiriamų lėšų suma negali viršyti nustatytų dydžių. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 37 straipsnio 6 dalyje bedarbiams ar užimtiems asmenims kvalifikacijai arba kompetencijai įgyti ar tobulinti nustatyti dvigubai mažesni dydžiai. Pagal siūlomas nuostatas būtų nepagrįstai sudarytos skirtingos profesinio mokymo finansavimo galimybės, t.y. bedarbius ar užimtus asmenis rengiant stambiems projektams, už tas pačias mokymo paslaugas mokėti dvigubai daugiau, nors jie mokytųsi pagal tą pačią profesinio mokymo programą, kaip ir visi kiti bedarbiai ar užimtieji. Atsižvelgiant į tai, siūlome tikslinti šio Straipsnio 11 dalies 3 punkto nuostatas, kad galimybė, skirti dvigubai didesnes lėšas bedarbių ar užimtų asmenų kvalifikacijos arba kompetencijos įgijimui, būtų sudaroma tik tokiais atvejais, jeigu numatoma įgyti specifines / specialias kvalifikacijas ar kompetencijas, susijusias su stambių projektų įgyvendinimu, kurių įgijimui būtinos didesnės lėšos ir nėra galimybės profesinio mokymo paslaugas suteikti už mažesnę ar įprastą kainą. Pažymime, kad lėšos dvigubai brangesnėms bedarbių ar užimtų asmenų profesinio mokymo paslaugoms finansuoti 2019 m. nėra numatytos.

2. Dėl Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 1 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Atsižvelgiant į tai, kad Investicijų įstatymo projekto pakeitimais nustatomas specialus reguliavimas (išimtys), ir tai, kad šiuo įstatymu keičiamos nuostatos, susijusios su Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymu tik dėl nelegalaus darbo nuostatų papildymo, siūlome nedubliuoti

keitimo nuostatų ir keisti tik šio įstatymo 56 straipsnį. Siūlome 1 straipsnio nekeisti.

Įvertinę Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 9 dalies 2) punktą, siūlome Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 2 dalies 1 punktą dėstyti taip: „ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki numatytos darbo sutarties sudarymo dienos yra gautas leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje ar kitas dokumentas, suteikiantis teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje, ir leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje, **o Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme stambiems projektams pritraukti ir įgyvendinti nustatytu atveju – ne vėliau kaip darbo sutarties sudarymo dieną yra pateiktas prašymas išduoti leidimą gyventi teisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiam trečiosios šalies piliečiui.**“

Atkreipiame dėmesį, kad 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai, 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad valstybės narės įpareigoja darbdavius reikalauti, kad trečiųjų šalių pilietis prieš įdarbinimą turėtų ir darbdaviui pateiktų galiojantį leidimą gyventi arba kitą leidimą būti šalyje. Siekiant užtikrinti, kad siūlomi pakeitimai atitiktų aukščiau minėtos direktyvos nuostatas, siūlome projektą būtinai suderinti su Europos teisės departamentu prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos.

3. Taip pat teikiame pastabą dėl Jūsų spalio mėn. 3 d. elektroninėje žinutėje siūlomo teisės akto, kurį patvirtintų Vyriausybė ar jos įgaliota institucija (iki 2018 m. balandžio 1 d.) pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą dėl bedarbiams ar užimtiems asmenims skiriamų lėšų kvalifikacijai arba kompetencijai įgyti ar tobulinti, kai tai reikalinga Stambiems projektams įgyvendinti.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 37 straipsnio 6 dalį, Vyriausybė 2016 m. spalio 5 d. nutarimo Nr. 979 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą“ 1.2.5 punktu įgaliojo Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją patvirtinti profesinio mokymo lėšų nustatymo, skyrimo ir panaudojimo kontrolės tvarką ir tipines dokumentų formas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija šią tvarką nustatė Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše (toliau – Aprašas), patvirtintame Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-348 „Dėl Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“. Todėl, vadovaujantis Investicijų įstatymo nuostatomis, siūlome tik pakeisti galiojantį Aprašą.

Viceministrė

Eglė Radišauskienė

R. Malaiškienė, tel. 2664227, el. p. rasa.malaiskiene@socmin.lt
 M. Kojelienė, tel. 2668258, el. p. milda.kojeliene@socmin.lt
 A. Dobužinskienė, tel. 2664229, airine.dobuzinskiene@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Ūkio ministerijai

Nr.
Į 2018-10-03 Nr. 3-4004

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO KETVIRTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju skirsniu įstatymo projektą (toliau – Investicijų įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 1 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-495 2, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektą. Pagal kompetenciją teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Investicijų įstatymo projekte keičiamo Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 15⁴ straipsnio 1 dalyje vartojama formuluotė „stambaus projekto investicijų sutartyje stambiems projektams taikomos šio įstatymo 15⁵ straipsnyje ir kituose teisės aktuose nustatytos specialios investavimo ir verslo sąlygos, įskaitant mokestines lengvatas“. Atsižvelgdami į tai, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnyje nustatomos stambiems projektams pritraukti ir įgyvendinti taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos, manome, kad jokiuose kituose teisės aktuose papildomų specialių sąlygų negali būti nustatyta. Be to, formuluotė „kiti teisės aktai“ apimtų tiek įstatymus, tiek nutarimus, tiek įsakymus, kas galėtų sąlygoti specialių sąlygų nustatymą žemesnės

galios teisės aktuose. Siūlome keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje išbraukti žodžius „ir kituose teisės aktuose“. Analogiška pastaba ir dėl keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 4 dalies 4 punkto.

Keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtins tvarką, kurioje be kitų nuostatų taip pat bus nustatytas stambaus projekto investicijų sutarties derinimas. Atsižvelgdami į tai, kad stambaus projekto investicijų sutartyje bus nustatomos stambaus projekto įgyvendinimo metu numatomos taikyti specialios sąlygos, susijusios su kitų nei Ūkio ministerija institucijų kompetencija (pvz., nustatomas skaičius trečiųjų šalių piliečių, kuriems įdarbinti nebūtų taikomas Lietuvos darbo rinkos testas), manome, kad stambaus projekto investicijų sutartis su suinteresuotomis institucijomis privalomai turi būti derinama dėl specialių investavimo ir verslo sąlygų nustatymo ir tai aiškiai nurodyta keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje.

2. Iš keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 1 dalies nuostatų suprantama, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje nurodytos specialios sąlygos dėl leidimo gyventi ir dirbti, netaikant Lietuvos darbo rinkos testo, trečiųjų šalių piliečiams bus taikomos ir stambaus projekto įgyvendinimo laikotarpiu, ir stambaus projekto tęstinumo laikotarpiu. Pagal keičiamame įstatyme nustatytus terminus, tokios sąlygos galės būti taikomos ir 20 metų. Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nuostatas, kurios bendrai būtų taikomos ir šiems užsieniečiams bei jų šeimos nariams (pvz., numatytas išlygas dėl Lietuvos darbo rinkos testo netaikymo aukštos profesinės kvalifikacijos darbuotojams, teisę pragyvenus Lietuvos Respublikoje 5 metus prašyti leidimo nuolat gyventi), keičiamo įstatymo nuostatas dėl stambiems projektams įgyvendinti reikalingos kvalifikacijos specialistų rengimo, manome, kad nustatomas specialių sąlygų taikymo laikotarpis nepagrįstai ilgas. Todėl nepritariame siūlomai išlygai ir siūlome keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje nustatytas sąlygas taikyti tik stambaus projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Taip pat manome, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje nustatytos specialios sąlygos neturėtų būti taikomos nutraukus stambaus projekto investicijų sutartį, jeigu ji nutraukiama anksčiau nei pasibaigia stambaus projekto įgyvendinimo terminas. Siūlome atitinkamai tikslinti keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 1 dalį.

3. Atsižvelgdami į tai, kad sprendimas dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje yra individualus administracinis aktas, kuris priimamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytais terminais ir specialiu reguliavimu, nurodytu keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje (prašymas dėl leidimo gyventi išnagrinėjamas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo prašymo pateikimo dienos), siūlome keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 3 dalį papildyti atitinkama išimtimi, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 3 dalyje nustatytas 3 darbo dienų terminas netaikomas sprendimams dėl užsieniečių teisinės padėties.

4. Dėl keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies:

4.1. Šioje dalyje dėstoma daug nuostatų, reglamentuojančių skirtingus klausimus: prašymo pateikimo nuostatos, nagrinėjimo nuostatos, leidimo išdavimo pagrindas, atleidimo nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti nuostatos ir kt. Siūlome šią dalį išskaidyti pagal reglamentuojamus klausimus. Be to, siekdami aiškumo, siūlome atskiruose punktuose įvardinti leidimo išdavimo pagrindus skirtingoms užsieniečių kategorijoms: darbuotojams, dalyviams, vadovams, šių asmenų šeimos nariams.

4.2. Pagal galiojančio Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalį investuotojai gali būti tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys. Atkreipiame dėmesį į tai, kad pagal keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalį leidimas gyventi galės būti išduodamas investuotojo darbuotojams ar užsieniečiui, atvykstančiam užsiimti teisėta veikla, tik kai užsienietis yra investuotojo juridinio asmens dalyvis ar vadovas, o investuotojui (fiziniam asmeniui) leidimas gyventi nebus išduodamas.

4.3. Nėra aišku, kas laikomas „investuotojo dalyviu“ (tokia sąvoka keičiamame įstatyme neapibrėžiama). Atsižvelgiant į tai, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje „investuotojo dalyviui“ nustatoma sąlyga siejama su investuotojo akcijų turėjimu, svarstyтина, ar užsieniečio statusas neturėtų būti aiškiai įvardintas kaip akcininko. Taip pat nėra aišku, ar „investuotojo vadovas“ turėtų būti suprantamas kaip investuotojo (kaip jis apibrėžiamas galiojančio Investicijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje) vadovas, ar vis tik čia turimas mintyje stambų projektą įgyvendinančio juridinio asmens vadovas. Dėl tos pačios priežasties neaišku, ar investuotojas gali būti vadinamas darbdaviu, pas kurį atvyksta dirbti, įgyvendinantys stambų projektą darbuotojai.

Keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje siūloma atsisakyti nuostatų „išduodant leidimą gyventi nereikalaujama pagrįsti investuotojo veiklos ir jos vykdymo laikotarpio, taip pat kapitalo dydžio“ kaip perteklinių bei atkreipiame dėmesį, kad investuotojo dalyviai turės pateikti dokumentą, patvirtinantį jų turimų akcijų dydį.

Keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad šiame straipsnyje nustatytos stambiems projektams įgyvendinti taikomos specialios investavimo ir verslo sąlygos taikomos tik tuo atveju, jei dėl jų taikymo yra susitarta stambiaus projekto investicijų sutartyje. Taigi, jeigu stambiaus projekto sutartyje bus aptartos specialios investavimo ir verslo sąlygos, tai investuotojas turės teisę naudotis 15⁵ straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka. Todėl nesuprantama, kokių tikslų keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje siūloma nustatyti, kad užsieniečiui reikės pateikti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro, suderinus su Lietuvos Respublikos ūkio ministru, nustatytos formos dokumentą, patvirtinantį investuotojo teisę pasinaudoti šioje dalyje nustatyta tvarka. Siūlome atsisakyti minėtų nuostatų kaip netikslingų ir perteklinių.

4.4. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 28 straipsnio 2 ir 3 dalis užsienietis, kuris pirmą kartą kreipiasi dėl leidimo gyventi išdavimo, prašymą išduoti leidimą gyventi turi pateikti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai užsienyje, o užsienietis, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtai prašymą gali pateikti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai. Siūlome keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies nuostatoje, nurodančioje subjektus, kurie turi teisę pateikti prašymą išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, išbraukti žodžius „Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai“ arba šią nuostatą tikslinti nurodant, kad prašymas išduoti ar pakeisti leidimą gyventi gali būti pateikiamas ir Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai užsienyje.

4.5. Atkreipiame dėmesį, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje nurodytas netikslus Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pavadinimas, siūlome patikslinti.

4.6. Siekdami aiškumo, siūlome keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 2 punkte vietoj žodžių „kitą dieną nutraukia“ įrašyti žodžius „kitą darbo dieną nutraukia“. Taip pat siūlome atsisakyti žodžių „išskyrus atvejus, kai darbuotojas turi teisę dirbti pas investuotoją kitu teisiniu pagrindu“, nes užsienietis negavęs leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje kito teisinio pagrindo dirbti neturės.

5. Keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 3 dalyje numatyta, kad viešojo administravimo subjektai stambiam projektui įgyvendinti reikalingas administracines paslaugas (išskyrus administracinės procedūros vykdymą) suteikia ir *individualius administracinius aktus* priima prioriteto tvarka per kuo trumpesnę terminą, tačiau visais atvejais ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo reikiamų dokumentų ir informacijos gavimo, nebent teisės aktai nustato trumpesnius terminus. Tačiau keičiamo įstatymo 15⁶ straipsnyje, kuriuo reglamentuojamas stambių projektų koordinavimas, jau kalbama apie administracinius, o ne individualius administracinius aktus.

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnyje pateiktus administracinio ir individualaus administracinio akto sąvokų apibrėžimus, siūlytume patikslinti keičiamo įstatymo 15⁶ straipsnį vietoj žodžių „administracinis aktas“ įrašant žodžius „individualus administracinis aktas“.

6. Keičiamo įstatymo 15⁶ straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatyta, kad stambaus projekto koordinatorius *kontroliuoja*, kaip vykdoma stambaus projekto investicijų sutartis. Atkreipiame dėmesį, kad viešojo administravimo subjektui pavedus vykdyti kontrolės funkciją, jam atitinkamai turi būti suteikiama teisė taikyti tam tikras administracinio poveikio priemones (nurodymus, paliepimus, teisinės prievartos priemones ar pan.). Atsižvelgdami į tai, kad stambaus projekto investicijų sutartyse turės būti numatyta sutarties šalių atsakomybė ir sutarties neįvykdymo teisinės pasekmės, manytume, kad nėra poreikio papildomai kontroliuoti kaip jos vykdomos. Be to, stambaus

projekto investicijų sutarties kontrolės funkcija negalėtų būti realiai vykdoma, nes keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnyje nenurodyta, kokių atsakomųjų veiksmų galėtų imtis stambių projektų koordinatorius stambaus projekto investicijų sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo atveju.

Atsižvelgdami į tai, siūlytume patikslinti keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 3 dalies 3 punktą vietojo žodžio „kontroliuoja“ įrašant žodį „prižiūri“.

7. Keičiamo įstatymo 15⁶ straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad stambaus projekto įgyvendinimui koordinuoti Lietuvos Respublikos ūkio ministras skiria stambaus projekto koordinatorių ir kad koordinatoriais skiriami Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos valstybės tarnautojai. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2018 m. spalio 3 d. rašte Nr. (23.3-71)-3-4004 „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimo ir su juo susijusių įstatymų projektų derinimo“ nurodyta, kad Ūkio ministerijoje bus steigama stambių projektų koordinatoriaus pareigybė.

Atsižvelgdami į šiuo metu įgyvendinamas viešojo sektoriaus efektyvumo didinimo, valstybės tarnybos sistemos tobulinimo iniciatyvas, siūlytume įvertinti galimybę nesteigti stambių projektų koordinatoriaus pareigybės, o stambių projektų koordinatoriaus funkcijas pavesti vykdyti esamiems Ūkio ministerijos valstybės tarnautojams.

8. Atsižvelgdami į tai, kad Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ reglamentuoja užsieniečių teisinę padėtį bei siekdami suvienodinti minėtame įstatyme vartojamas formuluotes, siūlome Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 6 dalį išdėstyti taip:

„6. Šio Įstatymo normos, reglamentuojančios leidimus dirbti ir leidimus gyventi Lietuvos Respublikoje, santykiams, susijusiems su stambaus projekto investicijų sutarties įgyvendinimu, taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas.“

Vidaus reikalų viceministras

Darius Urbonas

R. Jasulaitienė, tel. 271 8897, el. p. ruta.jasulaitiene@vrm.lt
A. Klapatauskienė, tel. 271 7004, el. p. asta.klapatauskiene@vrm.lt.
A. Vitkauskienė, tel. 271 8747, el. p. alvija.vitkauskiene@vrm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

Nr. _____
I 2018-10-03 Nr. (23.3-71)-3-4004

DĖL INVESTICIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Susipažinę su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 91, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektu (toliau – Investicijų įstatymo pakeitimo projektas) ir su juo susijusių įstatymų projektais, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Dėl Investicijų įstatymo pakeitimo projekto 3 straipsnio 1 dalies, kuria keičiamas 9¹ straipsnio 3 dalis. Siūlote nustatyti, kad viena iš sąlygų, jog teritorija galėtų tapti pramonės parku, yra tai, kad „tokios teritorijos vystymo projektui turi būti suteiktas valstybei svarbus projekto statusas“, tačiau iš šių nuostatų nėra aišku, kas šį statusą turi suteikti.

2. Dėl Investicijų įstatymo pakeitimo projekto 6 straipsniu siūlomo naujo 15⁵ straipsnio 10 dalies 1 punkto. Siūlote, kad žemės sklype, kuris investuotojui nepriklauso nuosavybės teise, servitutai, suteikiantys teisę tiesti inžinerinės infrastruktūros tinklus (požemines ir antžemines komunikacijas), kelius bei takus, jais naudotis ir juos prižiūrėti, reikalingi stambiems projektams įgyvendinti, būtų nustatomi administraciniu aktu Lietuvos Respublikos žemės įstatyme nustatyta tvarka pagal patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ar žemės valdos projektų sprendinius. Pažymime, kad Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje išvardyti atvejai, kai žemės sklypui servitutai nustatomi administraciniu aktu. Pagal šias nuostatas išnuomotiems ar perduotiems neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypams, taip pat savivaldybių ir privačios žemės sklypams negali būti administraciniu aktu nustatomi Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 1 punkte siūlomi servitutai. Pateiktu derinti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 1, 7, 9, 45, 46, 47, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Žemės įstatymo pakeitimo projektas) nesiūlote keisti Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatų. Todėl kyla neaiškumų dėl Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 1 punkto nuostatų siekio ir jų taikymo, kai stambiam projekto įgyvendinimui užtikrinti reikės nustatyti servitutą ne investuotojo

valdomam žemės sklypui, o išnuomotiems ar perduotiems neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypams, taip pat savivaldybių ir privačios žemės sklypams. Jeigu siekiama, kad servitutai ir šiuo atveju būtų nustatomi administraciniu aktu, tuomet turėtų būti atitinkamai papildyta Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalis. Tačiau toks siūlomas reguliavimas keltų abejonių dėl jo atitikties Konstitucijos 23 straipsnyje įtvirtintiems nuosavybės neliečiamumo ir apsaugos bei proporcingumo principams. Svarstyтина, ar tikrai būtų konstituciškai pagrįstas poreikis stambaus projekto įgyvendinimui užtikrinti visais atvejais riboti privačios žemės savininkų nuosavybės teises. Tuo atveju, jeigu minėtomis Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 1 punkto nuostatomis siekiama, kad administraciniu aktu būtų nustatytas servitutas tik tiems žemės sklypams, kuriems tai būtų galima nustatyti pagal galiojančias Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatas, tuomet lieka neaptartas klausimas dėl servituto nustatymo, kai stambiam projekto įgyvendinimui užtikrinti reikėtų nustatyti servitutą, tačiau tai nebūtų galima nustatyti pagal galiojančias Žemės įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatas.

Be to, atkreipiame dėmesį, kad servitutas nustatomas žemės sklypui, todėl vietoje „žemės sklype“ turėtų būti „žemės sklypui“.

3. Dėl Investicijų įstatymo pakeitimo projekto 6 straipsniu siūlomo naujo 15⁵ straipsnio 10 dalies 3 punkto. Siūlote, kad be šiame punkte nurodytų procedūrų kitos Žemės įstatymo VIII skyriuje nustatytos procedūros, kiek tai būtina stambiam projektui įgyvendinti, taip pat būtų atliekamos pagal šiame punkte nurodytus teritorijų planavimo dokumentus. Atkreipiame dėmesį, kad galimos situacijos, kai Žemės įstatymo VIII skyriuje nustatytoms kitoms procedūroms atlikti nepakaks tik Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 3 punkte nurodytų teritorijų planavimo dokumentų, pvz., dėl žemės sklypų suformavimo. Pagal Žemės įstatymo VIII skyriaus nuostatas vykdant žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, yra rengiamas žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektas (tai nėra teritorijų planavimo dokumentas), išskyrus atvejus, kai paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas ir po žemės sklypo dalies, reikalingos visuomenės poreikiams, atidalijimo ar padalijimo liekantis žemės sklypas (sklypai) suprojektuotas detalajame plane ar specialiojo teritorijų planavimo dokumente. Taigi, tuo atveju, jei Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 3 punkto nuostatose nurodytuose teritorijų planavimo dokumentuose nebūtų suprojektuotas paimamas visuomenės poreikiams žemės sklypas ir po žemės sklypo dalies, reikalingos visuomenės poreikiams, atidalijimo ar padalijimo liekantis žemės sklypas (sklypai), būtų neaišku, kuo vadovaujantis turėtų būti atliekami šių žemės sklypų kadastriniai matavimai, kurie yra reikalingi tiek šiuos žemės sklypus registruojant į Nekilnojamojo turto kadastrą, tiek atlyginimui už visuomenės poreikiams paimamą žemę apskaičiuoti.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad Žemės įstatymo pakeitimo projektu siūlote papildyti atitinkamus Žemės įstatymo VIII skyriaus straipsnius nuostata „arba kituose įstatymuose nurodytame teritorijų planavimo dokumente“, manome, kad minėta siūloma Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 3 punkto nuostata yra neaiški ir perteklinė, todėl siūlome jos atsisakyti.

4. Dėl Investicijų įstatymo pakeitimo projekto 6 straipsniu siūlomo naujo 15⁵ straipsnio 10 dalies 4 punkto. Siūlote, kad stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai būtų išnuomojami ar parduodami investuotojui be aukciono stambaus projekto investicijų sutartyje numatytomis sąlygomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Mūsų nuomone, pardavimo sąlygas būtina nustatyti įstatymu, nes paliekant galimybę jas nustatyti sutartyse, didėja korupcinių apraiškų ir neracionalaus valstybės

turto (žemės) panaudojimo galimybės (pvz., sutartyje numačius galimybę pirkti valstybinės žemės sklypą neįgyvendinus stambaus projekto ir nenustačius disponavimo apribojimų, investuotojas galėtų įsigyti šį žemės sklypą nuosavybėn ir perleisti kitiems asmenims, o stambaus projekto neįgyvendinti). Manome, kad valstybinės žemės sklypų pardavimas be aukciono investuotojui būtų tikslingas, jeigu įgyvendinus stambų projektą, jame būtų pastatyti statiniai ir tik tokio ploto, kurio reikia šiems statiniams eksploatuoti. Pažymime, kad Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, jog valstybinės žemės sklypai parduodami be aukciono, jeigu jie užstatyti fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais statiniais ar įrenginiais, išskyrus žemės sklypus, kuriuose yra pastatyti laikini statiniai, nutiesti tik inžineriniai tinklai ar (ir) pastatyti tik neturintys aiškos funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo, arba ūkinės veiklos pobūdžio statiniai, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui. Valstybinės žemės sklypai parduodami tokio dydžio, kuris būtinas statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį. Todėl siūlome tikslinti Investicijų įstatymo¹⁵ straipsnio 10 dalies 4 punkto nuostatas, nustatant, kad valstybinės žemės sklypai stambiam projektui įgyvendinti parduodami pagal Žemės įstatymo nuostatas arba papildant Investicijų įstatymą ir jame nustatant pardavimo sąlygas, užtikrinančias racionalų valstybės turto valdymą.

5. Aiškinamajame rašte neatskleista, kaip siūlomos Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies nuostatos dėl servitutų nustatymo, žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų vykdymo ir žemės sklypų kadastrinių matavimų leis supaprastinti miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procedūras. Siūlome papildyti aiškinamąjį raštą šiuo aspektu arba nurodyti papildomus motyvus – koku tikslu Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies nuostatos yra siūlomos.

Viceministras

Evaldas Gustas

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
El. p. kanc@ukmin.lt

2018-10- Nr. (9.8-35) 6V-
į 2018-10-03 Nr. (23.3-71)-3-4004

DĖL INVESTICIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba išnagrinėjo 2018 m. spalio 3 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos raštą Nr. (23.3-71)-3-4004 (toliau – Raštas), kuriuo teikiama derinti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektas (toliau – Investicijų įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 1, 7, 9, 45, 46, 47, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Pelno mokesčio įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-495 2, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektas, ir pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus.

(2) Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 10 dalies 6 punkte numatyta, kad žemės savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto, reikalingo stambiam projektui įgyvendinti, atlyginimo turi teisę kreiptis į stambaus projekto investicijų sutarties šalį, kuri yra prisiėmusi nuostolių atlyginimo pareigą, arba į stambaus projekto koordinatorių, kuris gautą kreipimąsi persiunčia šiai šaliai, o nuostolių dydis ir atlyginimo terminai yra nustatomi stambaus projekto sutarties šalies ir tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio susitarimu.

(3) Atkreipiame dėmesį, kad tuo atveju, jeigu žemės arba tarnaujančiojo daikto savininkas būtų ūkio subjektas, o nuostoliai jam būtų atlyginami iš valstybės išteklių ir nebūtų užtikrinta, kad kompensacijos suma neviršytų patirtų nuostolių, įvertintų rinkos verte, minėta kompensacija galėtų būti laikoma valstybės pagalba, kaip ji apibrėžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalyje.

(4) Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 11 dalyje numatyta, kad, nustatant ir paskirstant valstybės finansuojamų profesinio mokymo ir studijų vietų, taip pat studijų stipendijų skaičių, turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai pateiktus siūlymus dėl stambiems projektams įgyvendinti reikalingo preliminarus specialistų skaičiaus, kvalifikacijos ir išsilavinimo. Siekdama užtikrinti stambiems projektams įgyvendinti reikalingos kvalifikacijos specialistų poreikį, Švietimo ir mokslo ministerija ar jos įgaliota institucija pagal Ūkio ministerijos pateiktus investuotojų poreikius per kuo trumpesnę terminą peržiūri stambiems projektams įgyvendinti reikalingus profesinius standartus ir atitinkamą kvalifikaciją suteikiančias formaliojo profesinio mokymo programas ir teisės aktų nustatyta tvarka

inicijuoja jų pakeitimus arba naujų programų parengimą. Investicijų įstatymo projekte taip pat numatyta, kad bedarbiams ar užimtiems asmenims iš valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo bendrai skiriama lėšų suma negali viršyti 9,3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio kvalifikacijai įgyti ir 4,66 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti, kai įgyjama ar tobulinama kvalifikacija arba įgyjama kompetencija, reikalinga stambaus projekto investicijų sutartims įgyvendinti.

(5) Atkreipiame dėmesį, kad, tuo atveju, jeigu asmenys, kurių kvalifikacija arba kompetencija bus įgyta arba patobulinta vadovaujantis minėtomis Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 11 dalies nuostatomis, bus įpareigoti dirbti investuotojo į stambų projektą įmonėje, išlaidos, patirtos šių asmenų kvalifikacijai arba kompetencijai įgyti arba patobulinti, galėtų būti laikomos valstybės pagalba investuotojo įmonei.

(6) Primename, kad visus valstybės pagalbos kriterijus atitinkanti parama gali būti teikiama tik iš anksto apie ją pranešus Europos Komisijai pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalies nuostatas ir gavus iš jos pritarimą arba taikant vieno iš išankstinio pranešimo išimtį numatančių Europos Komisijos dokumentų nuostatas. Kitu atveju tokia valstybės pagalba laikoma neteisėta, ir nacionalinio teismo ar Europos Komisijos sprendimu gali būti pareikalauta jos išieškojimo su palūkanomis.

(7) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome užtikrinti, kad Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 10 dalies 6 punkto ir 11 dalies nuostatomis nebūtų teikiama valstybės pagalba arba kad ji būtų teikiama laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių reikalavimų.

(8) Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 12 dalyje bei Pelną mokesčio įstatymo projekto 58 straipsnio 16² ir 16³ dalyse numatytos pelno mokesčio lengvatos į stambų projektą investuojantiems juridiniams asmenims.

(9) Pelną mokesčio įstatymo projekto 58 straipsnio 16² dalyje numatyta pelno mokesčio lengvata taikoma juridiniam asmeniui, kuris vykdo stambų projektą, įtrauktą į stambių projektų sąrašą Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo nustatyta tvarka, kurio vidutinis darbuotojų skaičius Lietuvos Respublikoje mokestiniais metais ne mažesnis kaip 200, kurio privačios kapitalo investicijos Lietuvos Respublikoje pasiekė ne mažesnę kaip 30 milijonų eurų sumą ir kuris nesinaudoja 58 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16³ dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata.

(10) Pelną mokesčio įstatymo projekto 58 straipsnio 16² dalyje numatyta pelno mokesčio lengvata būtų teikiama vadovaujantis 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius¹ (toliau – Bendrosios išimties reglamentas).

(11) Pelną mokesčio įstatymo projekto 58 straipsnio 16³ dalyje numatyta pelno mokesčio lengvata taikoma juridiniam asmeniui, kuris vykdo stambų projektą, įtrauktą į stambių projektų sąrašą Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo nustatyta tvarka, kurio vidutinis darbuotojų skaičius Lietuvos Respublikoje mokestiniais metais ne mažesnis kaip 200, kurio privačios kapitalo investicijos Lietuvos Respublikoje pasiekė ne mažesnę kaip 100 milijonų eurų sumą ir kuris nesinaudoja šio straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose arba 16² dalyje nustatyta pelno mokesčio lengvata.

(12) Pelną mokesčio įstatymo projekto 58 straipsnio 16³ dalyje numatyta pelno mokesčio lengvata būtų teikiama vadovaujantis Europos Komisijos 2014–2020 m. regioninės valstybės pagalbos gairėmis² (toliau – Gairės).

(13) Atkreipiame dėmesį, kad Raštu nėra pateikti derinti Investicijų įstatymo projekto ir Pelną mokesčio įstatymo projekto įgyvendinamieji teisės aktai. Pažymėtina, kad neturėdama šios informacijos Konkurencijos taryba negali iki galo įvertinti minėtuose projektuose numatytos teikti valstybės pagalbos atitikties Bendrosios išimties reglamento ir Gairių reikalavimams.

¹ OL 2014 L 187, p. 1.

² OL 2013 C 209, p. 1.

(14) Atsižvelgiant į tai, siūlome minėtus įgyvendinamuosius teisės aktus teikti derinti kartu su Investicijų įstatymo projektu ir Pelnų mokesčio įstatymo projektu.

(15) Jeigu Jums kiltų neaiškumų, susijusių su aukščiau pateikta informacija, prašome kreiptis žemiau nurodytais kontaktais.

Pirmininko pavaduotoja

Jūratė Šovienė

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT-01402 Vilnius, tel. 8 706 63 687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2018- 10-

Nr.

į 2018-10-03

Nr. (23.3-71)-3-4004

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO KETVIRTUOJU² SKIRSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ ATITIKTIES EUROPOS SĄJUNGOS TEISEI

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2018 m. spalio 3 d. raštu Nr. (23.3-71)-3-4004 pateiktus derinti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo (toliau – Investicijų įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 1, 2 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 1 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-495 2, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektus, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Investicijų įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas, *inter alia* Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio nuostatos, sudarytų galimybes stambaus projekto investicijų sutartį pasirašiusiems investuotojams naudotis specialiomis (palankesnėmis) investavimo ir verslo sąlygomis. Pažymėtina, kad Investicijų įstatymo projektas, numatydamas priemones, kuriomis sukurama palankesnė teisinė ir administracinė aplinka stambaus projekto investicijų sutartį *pasirašiusiems* investuotojams, nulemtų, kad tokios sutarties nepasirašę investuotojai galimai atsidurtų mažiau palankioje padėtyje, būtų apsunkintos jų patekimo į rinką sąlygos. Investicijų įstatymo 15⁴ straipsnyje siūloma numatyti, kad „investuotojas, ketinantis sudaryti stambaus projekto investicijų sutartį, pateikia paraišką dėl stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai“ (15⁴ straipsnio 2 dalis). Vadovaujantis Investicijų įstatymo projekto 15⁴ straipsnio 3 dalimi, „stambaus projekto investicijų sutartis *gali būti sudaroma*¹, kai yra tenkinamos visos <...>“ šioje dalyje nurodytos sąlygos. Įvertinę nurodytas Investicijų įstatymo projekto nuostatas, atkreipiame dėmesį, kad numatant teisinį reguliavimą, kuris tam tikriems subjektams suteiktų pranašumą (palankesnes sąlygas), ypatingai svarbu laikytis Sutartyje dėl Europos

¹ Čia ir toliau pažymėta mūsų.

Sąjungos veikimo (toliau – SESV) įtvirtintų bendrųjų Sąjungos teisės principų, *inter alia* skaidrumo, vienodo požiūrio, proporcingumo, sąžiningos konkurencijos laisvės principų. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Investicijų įstatymo projekte nėra numatytos nuostatos dėl paraiškų vertinimo, o nuostatos dėl stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo suformuluotos taip, kad galima situacija, kai stambaus projekto investicijų sutartis nebūtų sudaroma net ir tuo atveju, jei tenkinamos visos įstatyme nurodytos sąlygos. Taigi, Investicijų įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas, konkrečiai teisinis neapibrėžtumas paraiškų dėl stambaus projekto investicijų sutarties vertinimo ir sutarčių sudarymo procese, neatitinka skaidrumo principo ir kelia klausimą, kaip siūlomas teisinis reguliavimas veiktų praktikoje. Atsižvelgdami į tai, kas nurodyta, pažymime, kad Investicijų įstatymo projekto nuostatos turėtų būti tikslinamos numatant skaidrias, viešas ir nediskriminacines paraiškų dėl stambaus projekto investicijų sutarties vertinimo ir sutarčių sudarymo procedūras, užtikrinančios nurodytų pagrindinių vidaus rinkos principų įgyvendinimą.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą notifikuojant Europos Komisijai pagal SESV 108 straipsnio 3 dalies nuostatas, kaip valstybės pagalbos schemos dalis turėtų būti notifikuojamas ir Investicijų įstatymo projektas. Taigi, Investicijų įstatymo projekto nuostatų atitiktis aukščiau nurodytiems principams bus aktuali ir valstybės pagalbos schemos vertinimo kontekste.

2. Investicijų įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalimi siūloma pripažinti netekusia galios Investicijų įstatymo 9¹ straipsnio 4 dalį, kurioje numatyta, kad „privatiems subjektams priklausantys žemės sklypai *į teritoriją gali būti įtraukiami gavus rašytinį* privačios žemės sklypų *savininkų sutikimą*, jeigu tie žemės sklypai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus“. Atsižvelgdami į tai, kad Investicijų įstatymo aiškinamajame rašte nėra paaiškinama siūlomo pakeitimo priežastys ir juo siejami tikslai, pažymime, kad siūlomas teisinis reguliavimas kelia abejonių dėl atitikties Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos (toliau – EŽTK) pirmojo protokolo 1 straipsnio nuostatai dėl nuosavybės apsaugos. Primintina, kad remiantis EŽTK teisė netrukdomai naudotis savo nuosavybe gali būti ribojama, kai tai būtina visuomenės interesams, laikantis įstatymo nustatytų sąlygų bei vadovaujantis bendraisiais tarptautinės teisės principais. Europos Žmogaus Teisių Teismas, aiškindamas šią EŽTK nuostatą, yra pabrėžęs, kad įsikišimas į naudojimąsi nuosavybės teise turi pasiekti *teisingą balansą* tarp visuomenės bendrojo intereso ir būtinumo apsaugoti asmens pagrindinę teisę. Kitaip tariant, visais atvejais, privalu vadovautis objektyviais kriterijais, kurie užtikrintų ribojančių priemonių proporcingumą. Šiuo požiūriu, Investicijų įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalies siūlymas vertintinas kaip valstybės diskrecijos ribų išplėtimas, kuris turėtų būti objektyviai pagrindžiamas ir įvertinamas proporcingumo požiūriu.

3. Investicijų įstatymo projektu siūlomoje Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 5 dalies 1 punkto nuostatoje numatoma, kad „stambaus projekto investicijų sutartis laikoma statybą leidžiančiu dokumentu“. Pažymėtina, kad statybą leidžiantis dokumentas statybų atveju yra sutikimas planuojamai veiklai, o Investicijų įstatymo projekte numatytu atveju investicijų sutartis būtų pasirašoma dar iki poveikio aplinkai vertinimo procedūrų, todėl projektu siūlomas teisinis reguliavimas yra nesuderinamas su 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (toliau – Direktyva 2011/92/ES) 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu įpareigojimu „užtikrinti, kad, prieš išduodant sutikimą planuojamai veiklai, projektams, kurie gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, bus reikalaujama sutikimo planuojamai veiklai ir poveikio aplinkai vertinimo“.

Įvertinus 15⁵ straipsnio 5 dalies 1 punkto nuostatą taip pat kyla klausimas, kaip šiuo atveju būtų užtikrinama 1998 m. Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanč sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso Konvencija) 9 straipsnyje ir Direktyvos 2011/92/ES 11 straipsnyje numatyta suinteresuotosios visuomenės narių teisė į teisminę sprendimų peržiūrą.

4. Investicijų įstatymo projektu siūlomoje Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 5 punkto nuostatoje numatoma, kad stambiam projektui įgyvendinti skirtoje teritorijoje, nurodytoje

stambaus projekto investicijų sutartyje, miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis netaikant Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatų dėl teritorijų planavimo, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka parengiama, viešai apsvairstoma ir suderinama siūlomų paversti kitomis naudmenomis miško žemės plotų schema. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir (ar) keitimo procedūros užtikrina viešumo principo, kuris siejamas su suinteresuotų asmenų *galimybe dalyvauti rengiant* teritorijų planavimo dokumentus bei susipažinti su jau parengtais ir patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais, įgyvendinimą. Atkreipiame dėmesį, kad asmens teisės gauti informaciją, dalyvauti priimant sprendimus ir kreiptis į teismus aplinkos klausimais, numatytos 1998 m. Konvencijoje dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso Konvencija), 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinančioje Tarybos direktyvą 90/313/EEB, 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, pažymime, kad, miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procese nesilaikant nustatytų teritorijų planavimo procedūrų, būtų galimai pažeidžiami aukščiau nurodytuose dokumentuose įtvirtinti principai.

4. Įvertinę Investicijų įstatymo projektu siūlomą Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 4 punkto nuostatą, numatančią, kad „stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai išnuomojami ar parduodami investuotojui be aukciono stambaus projekto investicijų sutartyje numatytomis sąlygomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka“, atkreipiame dėmesį, kad siūlomas teisinis reguliavimas galėtų būti traktuojamas kaip valstybės pagalba SESV 107 straipsnio 1 dalies prasme. Vadovaujantis SESV 108 straipsniu visos valstybės pagalbos priemonės (valstybės pagalbos schemos) turi būti notifikuojamos Europos ir gali būti įgyvendinamos tik gavus Komisijos pritarimą. Atkreipiame dėmesį, kad reikalavimas iš anksto pranešti Komisijai apie valstybės pagalbos priemonę ir gauti jos pritarimą netaikytinas tik tuo atveju, jei tenkinamos 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai ar kitų pranešimo išimtį numatančių Europos Sąjungos teisės aktų sąlygos.

5. Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Užimtumo įstatymo projektas) 2 straipsniu siūloma numatyti, kad trečiosios šalies piliečiai, *esantys Lietuvos Respublikoje teisėtai, turi teisę pradėti dirbti nuo prašymo išduoti leidimą gyventi pateikimo dienos*.

Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad vadovaujantis 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai (toliau – Direktyva 2009/52/EB) 4 straipsnio 1 dalimi, valstybės narės įpareigoja darbdavius „reikalauti, kad trečiųjų šalių pilietis prieš įdarbinimą turėtų ir darbdaviui pateiktą galiojantį leidimą gyventi arba *kitą leidimą* būti šalyje“. Atkreipiame dėmesį, kad „kito leidimo būti šalyje“ sąvoka Direktyvoje 2009/52/EB ar kituose Europos Sąjungos teisės aktuose nėra apibrėžta. 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) 6 straipsnio 1 dalis numato *sąlygas*, kuriomis trečiųjų šalių piliečiams leidžiama atvykti numatomam *buvimui valstybių narių teritorijoje*, kurio bendra trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį (jie turi turėti galiojantį kelionės dokumentą, su kuriuo jo turėtoju leidžiama kirsti sieną; jie turi galiojančią vizą, jei to reikalaujama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001; jie pagrindžia numatomo buvimo tikslą bei sąlygas ir turi pakankamai pragyvenimo lėšų numatomo buvimo laikotarpiui ir grįžimui į kilmės šalį arba vykimui tranzitu į trečiąją šalį, į kurią jie tikrai būtų įleisti, arba gali teisėtai gauti tokių lėšų; jie nėra asmenys, dėl kurių į SIS yra įtrauktas įspėjimas neįsileisti; jie nelaikomi keliančiais grėsmę nei vienos iš valstybių narių viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams, pirmiausia – dėl jų valstybių narių duomenų bazėse nėra įtrauktas įspėjimas neįsileisti dėl išvardintų priežasčių).

Taigi, siekiant užtikrinti Direktyvos 2009/52/EB 4 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą, laikotarpiu iki leidimo gyventi išdavimo turėtų būti kontroliuojama, ar trečiosios šalies piliečiai gali pagrįsti savo buvimo Lietuvos Respublikoje teisėtumą ir atitikti Šengeno sienų kodekso 6 straipsnio 1 dalyje numatytoms sąlygoms. Įvertinus Investicijų įstatymo projekto ir Užimtumo įstatymo projekto nuostatas, lieka neaišku, koks kontrolės mechanizmas būtų taikomas siekiant užtikrinti, kad iki leidimo gyventi išdavimo pradėję dirbti asmenys gali būti traktuojami kaip turintys kitą leidimą būti šalyje. Be to, atsižvelgiant į tai, kad tik ribotas skaičius stambaus projekto investicijų sutartyje numatytų darbuotojų galėtų naudotis įstatymuose siūloma numatyti lengvata, kyla klausimas, kokie požymiai leistų atskirti konkrečius darbuotojus, kurie teisėtai naudojami nurodyta lengvata, nuo darbuotojų, kurie turi teisę pradėti dirbti tik gavę leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Karolis Dieninis

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01143 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Ūkio ministerijai

2018-10-17 Nr. (17)-SD-66

2018-10-03 Nr. (23.3-71)-3-4004

DĖL INVESTICIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos savivaldybių asociacija Ūkio ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo ketvirtuoju² skirsniu įstatymo projektą bei su juo susijusių įstatymų projektus pateikė savivaldybėms.

Vilniaus m. savivaldybė pateikė tokias pastabas:

1. Dėl 15⁵ straipsnio 5 dalies 1 punkto – savivaldybė siūlo patikslinti punktą, išbraukiant dalį, kad stambaus projekto investicijų sutartis būtų laikoma statybą leidžiančiu dokumentu, ir nurodant, kad statybos darbai gali būti pradami, kai statinio projekto dalis paskelbiama informacinėje sistemoje „Infostatyba“ ir gaunama išvada/pritarimas.

2. Dėl 15⁵ straipsnio 10 dalies 4 punkto – savivaldybė siūlo nenumatyti sąlygos, kad stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai būtų parduodami investuotojui be aukciono stambaus projekto investicijų sutartyje numatytomis sąlygomis Vyriausybės numatyta tvarka. Siūloma palikti tik nuomos galimybę.

Klaipėdos m. savivaldybė pateikė tokias pastabas:

1. Dėl siūlomų priemonių 2) c) nuostatos – neaišku kas sukontroliuos ir įvertins statybos darbų leidimus ir statybos darbų atlikimo kokybę ir atitikimą kitiems šią sritį reglamentuojantiems teisės aktams ir kaip tai bus suderinta su kitomis institucijomis, tiesiogiai atsakingomis už statybos ir infrastruktūros priežiūrą ir kontrolę.

2. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad savivaldybė gali sudaryti investicijų sutartis dėl investicijų į savivaldybės infrastruktūrą, gamybos ar paslaugų sritį tik tokiu atveju, kai neprivalo būti suteikiama koncesija ar vykdomas viešasis pirkimas.

Klaipėdos m. savivaldybė prašo aukščiau nurodytoje sąlygoje neapriboti galimybės savivaldybei sudaryti investicijų sutartis.

3. Savivaldybės taryba negali priimti neigiamo motyvuoto sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, kai planuojama ūkinė veikla yra valstybinės reikšmės ir jos įgyvendinimas numatytas Vyriausybės patvirtintuose valstybės strateginiuose planuose arba planuojama ūkinė veikla reikalinga valstybei svarbiam ar regioninės svarbos projektui įgyvendinti.

Klaipėdos m. savivaldybė klausia, kaip tokiu atveju bus numatyta įstatyme derinti su savivaldybe ūkinės veiklos vykdymo galimybes, kadangi savivaldybė atstovauja visuomenės interesus, kurie gali būti nevertinami valstybiniu mastu?

Direktorė

Roma Žakaitienė

G. Lingis, tel. (8 5) 215 7107, giedrius.lingis@lsa.lt

LR Ūkio ministerija
Gedimino pr. 38
01104 Vilnius

2018 m. spalio 10 d.

Dėl Pelnų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. 18-11497 papildymo

Gerbiamieji,

Lietuvos rizikos ir privataus kapitalo asociacija, atsižvelgdama į tai, kad LR Ūkio ministerijos parengtas ir derinimui pateiktas Investicijų įstatymo, Užsieniečių teisinės padėties, Miškų įstatymo, Užimtumo įstatymo, Žemės įstatymo, Pelnų mokesčio ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimų ir papildymų įstatymų projektų paketas teikiamas siekiant gerinti investicinę aplinką Lietuvoje, siūlo, kad kartu su šiais pakeitimais galėtų būti atliktas Pelnų mokesčio įstatymo pakeitimas, aktualus rizikos ir privataus kapitalo subjektams.

Esama situacija

Pelnų mokesčio įstatymo 2 str. 30¹ dalyje šiuo metu nurodoma, jog:

Rizikos ir privataus kapitalo subjektas – vienetas, kurio pagrindinė vykdoma veikla yra laikinas lėšų iš nesusijusių asmenų pritraukimas ir lėšų investavimas į kitus vienetus, jei daugiau negu 70 procentų rizikos ir privataus kapitalo subjekto investicijų sudaro investicijos į vienetų, kurių vidutinis metinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 250 žmonių ir mokesčio laikotarpio pajamos neviršija 50 milijonų eurų arba balanse nurodyto turto vertė neviršija 43 milijonų eurų, nuosavybės vertybinius popierius, neįtrauktus į prekybą reguliuojamoje rinkoje.

Remiantis Pelnų mokesčio įstatymo 12 str. 5 punktu, tokių subjektų pajamos laikomos neapmokestinamomis pajamomis pelno mokesčio tikslais.

Tačiau Pelnų mokesčio įstatyme pateikta rizikos ir privataus kapitalo subjektas formuluotė neatitinka šių subjektų veikloje egzistuojančios praktikos. Kadangi tokie subjektai daugeliu atvejų investuoja į ankstyvosios veiklos stadijose esančias įmones (startuolius), investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nėra patraukli investavimo forma. Dėl šios priežasties pasirenkamas konvertuojamų obligacijų investavimo modelis. Vyraujanti konvertuojamų obligacijų praktika, kai tokių subjektų investicijos į konvertuojamas obligacijas sudaro daugiau nei 30 proc. subjektų investicijų, neleidžia šiems subjektams pasinaudoti teikiama Pelnų mokesčio įstatymo lengvata. Tokia situacija silpnina rizikos ir privataus kapitalo subjektų investicinę aplinką Lietuvoje ir neskatina šio sektoriaus konkurencingumo. Be to, manome, kad investavimo krypties pasirinkimas neturėtų užkirsti kelio pasinaudoti pelno mokesčio lengvata, kuri taikoma kitiems investicinę veiklą vykdančioms subjektams.

Siūlymas

Atsižvelgiant į tai, siūlome Pelnų mokesčio įstatymo 2 str. 30¹ dalį papildyti ir išdėstyti taip:

Rizikos ir privataus kapitalo subjektas – vienetas, kurio pagrindinė vykdoma veikla yra laikinas lėšų iš nesusijusių asmenų pritraukimas ir lėšų investavimas į kitus vienetus, jei daugiau negu 70 procentų rizikos

ir privataus kapitalo subjekto investicijų sudaro investicijos į vienetų, kurių vidutinis metinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 250 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 50 milijonų eurų arba balanse nurodyto turto vertė neviršija 43 milijonų eurų, nuosavybės vertybinius popierius ir (arba) konvertuojamasias obligacijas, kaip šį sąvoka suprantama pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą, neįtrauktus į prekybą reguliuojamoje rinkoje. 2

Jei turėtumėte klausimų ar norėtumėte detaliau aptarti mūsų siūlymą, nedvejodami kreipkitės Jums patogiu metu.

Pagarbiai

Skaistė Budbergytė-Zabielaitė
Direktorė

Lietuvos rizikos ir privataus kapitalo asociacija

T: +370 659 77759

E: skaiste@vca.lt

